Dinsdag 11 Juli 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4254

AMIGOE DI CURAÇAO

Boeken — tijdschriften naar het Zeemanshuis Klipstr. 49-53. Tel. 1531

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.
telef. 1858: Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Steunt ons zeemanswerk
Klipstraat 49 — 53
Telefoon 1531.

Colombiaanse President ontvoerd.

Regering neemt maatregelen tegen opstandige legerafdelingen

Felle tegenstand der Duitsers in Normandië.

De Gaulle voorziet Franse bezetting van het Rijnland.

PERSCONFERENTIE VAN DE GAULLE.

De Gaulle heeft op een persconferentie medegedeeld, dat zijn besprekingen met Roosevelt het „voornaamste doel" bereikt hebben door een betere verstandhouding te scheppen.

Ook maakte hij bekend, dat hij zijn hoofdstad van Algiers naar het bevrijde Franse gebied zal overbrengen zodra het mogelijk is.

„Ik had zeer uitgebreide en openhartige besprekingen met President Roosevelt", zo vertelde hij. En hieraan voegde hij toe, dat hij „de best mogelijke indruk" meeneemt van zijn verblijf in de Verenigde Staten.

De Generaal zeide aan den President te hebben uitgelegd „zo goed als ik kon hoe Frankrijk zich gestadig herstelt van zijn tijdelijke tegenslag en van plan is met zijn bondgenoten op zijn rechte plaats samen te werken, eerst in de oorlog en vervolgens in het leven van de wereld in vrede".

De Gaulle zeide, dat Roosevelt hem sprak over de Noordamerikaanse verantwoordelijkheden voor de oorlog en voor de vrede „met een breedheid van inzicht, een kennis van problemen en een idealisme, welke speciaal indruk op mij maakten". De Gaulle ontving de verslaggevers vlak voordat hij naar New York vloog.

De Gaulle's verklaringen en opmerkingen kunnen in verschillende punten worden samengevat:

1) Frankrijk heeft geen verlangen om gebieden te naasten, hetzij in Europa hetzij in de koloniale gebieden, doch „om redenen van internationale veiligheid en in het belang van de Franse veiligheid zouden zekere practische maatregelen nodig kunnen blijken met betrekking tot gebieden waar de vlag van het Franse leger misschien zou moeten wapperen". De Gaulle gaf toe, dat hij doelde op de Franse bezetting van het Rijnland en zeide, dat deze vele jaren zou kunnen duren.

2) Voor een goed burgerlijk bestuur in de gebieden die thans bevrijd worden is een overeenkomst nodig tussen de Verenigde Staten, Groot Britannië en het Franse Nationale Comité. De Gaulle zeide, dat de atmospheer van vriendschap en verstandhouding, welke geschapen werd door den President en hemzelf, zou kunnen leiden tot een dergelijke overeenkomst.

3) De Generaal verwacht „zo spoedig mogelijk" naar Frankrijk te gaan om er een regeringsdienst in te stellen, doch „de vestiging van een nieuwe hoofdstad is een zeer ingewikkelde zaak en heeft veel voorbereiding nodig". De Gaulle verklaarde, dat er „gevoels- en practische verschillen" bestaan tussen Algiers en het Franse moederland, welke het wenselijk maken de hoofdstad over te plaatsen zelfs voordat Parijs bevrijd is. Wanneer en waar hij zal gaan — zo voegde hij er aan toe — zal afhankelijk zijn van de voortgang der militaire verrichtingen.

De Gaulle gaf niet te kennen, dat hij bepaalde verplichtingen heeft gemaakt ten opzichte van den President of dat de President die ten opzichte van hem heeft gemaakt. Het was duidelijk, dat niets gedaan werd omtrent een erkenning van het Franse Nationale Bevrijdingscomité door de Verenigde Staten als voorlopige regering van Frankrijk.

Deze quaestie was echter opzettelijk van tevoren buiten de besprekingen gesteld, opdat zij meer hun aandacht zouden kunnen wijden aan zaken waarover een overeenkomst mogelijk was.

Toen hem vragen gesteld werden omtrent de achterdocht welke in Algiers gewekt werd door gepubliceerde berichten in de Verenigde Staten dat Roosevelt de erkenning van het Franse Comité als regering niet wenste omdat hij een oogje had op de Franse kolonies, antwoordde De Gaulle: „Ik ben ervan overtuigd, dat de Noordamerikaanse President, de regering en het volk in het geheel geen plan hebben om enig Frans gebied te naasten. Wat echter een ingewikkelder vraag is, is de organisatie van een internationale veiligheid, welke van invloed zal zijn op alle gebieden en in het biezonder de Franse gebieden zouden kunnen raken". Hieraan voegde hij toe: „Frankrijk is er zeker van, dat het wederom alles geheel terug zal vinden, wat het toebehoort, maar ook, dat de vorm van de organisatie der Franse gebieden in de wereld na de oorlog anders zal zijn".

De Gaulle zeide, dat hij vooral refereerde naar Frans Indo China en dat het idee is om federatie te vormen waarvan het Franse moederland een deel zal zijn. De Franse koloniale gebieden — aldus zeide hij — hebben verscheidene phasen van ontwikkeling bereikt en het plan is om hen allemaal tot een hoogstaand peil te brengen. De Gaulle merkte op, dat de Fransen Indo China niet meer bij die naam noemen, doch Indo-Chinese Unie. Toen hem gevraagd werd of de voorlopige regering — gelijk de Degaullisten het Comité noemen — nauwe betrekkingen gevormd had met de communisten en andere groepen van het verzet binnen Frankrijk, zeide De Gaulle: „Er is maar één Franse beweging van verzet en dat is die waarmede nauwe betrekkingen aangeknoopt werden op basis van een nationaal front".

Toen hem vragen gesteld werden omtrent plannen voor een Franse deelneming aan de bezetting van Duitsland zeide De Gaulle te geloven dat zulk een bezetting „niet kan worden gedacht dan op basis van een Inter-Geallieerde overeenkomst welke nog niet gesloten is met Franse deelneming, doch welke er moet komen teneinde te voorzien in een bezetting over een lang tijdsbestek". Hieraan voegde hij toe, dat hij zich afvroeg of het zelfs „denkbaar" was, dat de regeling van na-oorlogse aangelegenheden in Europa zou kunnen geschieden zonder Frankrijk waarvan Duitsland „twee duizend jaren een onbehagelijke nabuur geweest is".

De vraag wanneer en hoe een plebisciet in het bevrijde Frankrijk kan vaststellen welke regering het Franse volk wenst, achtte De Gaulle een „louter Franse aangelegenheid". Hij maakte duidelijk, dat, hoewel de Noordamerikaanse politiek met betrekking tot de erkenning van een Franse regering afhankelijk is van dat punt, het niet een punt is dat zal worden vastgesteld door Washington, doch door De Gaulle en het Franse Comité. (Washington, (AP) 10.7).

DE GAULLE NAAR CANADA

De Premier van Canada, W. L. Mackenzie King, maakte bekend, dat Generaal Charles de Gaulle, Voorzitter van het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding, een bezoek aan Ottawa zal brengen na zijn verblijf in de Verenigde Staten.

OPVOLGER VAN HENRIOT.

De radio van Berlijn zeide, dat Paul Marion is benoemd tot Vichy's Minister van Propaganda in opvolging van Philippe Henriot, die op 27 Juni in zijn hotelkamer te Parijs vermoord werd (New York, (AP) 10.7).

WALLACE TERUG.

De Noordamerikaanse Vice President Henry A. Wallace is Maandagmorgen in Washington teruggekeerd per vliegtuig. Het Witte Huis maakte bekend, dat hij later verslag zou uitbrengen aan President Roosevelt over zijn reis naar China en Rusland. Deze conferentie met den President vindt plaats op een tijd waarop druk bespiegelingen worden gehouden over de vraag of Wallace opnieuw zal worden benoemd tot candidaat op de Nationale Conventie der Democraten, welke op 19 Juli te Chicago geopend wordt. (Washington, (AP) 10.7).

EISENHOWER WAARSCHUWT.

In een radiorede uit zijn Hoofdkwartier voorspelde Generaal Eisenhower, dat „lang en bitter gevochten zal worden voordat de uiteindelijke overwinning behaald is". Merrill Mueller, correspondent van de NBC in Eisenhowers Hoofdkwartier, zeide, dat de Generaal waarschuwde tegen het groeiende optimisme over de voortgang der Geallieerde legers in Europa. Eisenhower zeide, dat de verovering van Caen uiterst dankbaar stemt en dat de Geallieerden langs het gehele front in de aanval zijn. De voortzetting van de Noordamerikaanse aanval aan de Westelijke flank is deel van het grote plan, doch er is op het ogenblik niets opzienbarends in. Het is een traag en pijnlijk voortzwoegen. Eisenhower was ten zeerste verrukt over de Russische overwinning te Wilno. Hij zeide, dat 25 Duitse divisies ten Noord-Oosten van Wilno in een zeer slechte positie komen bij de verovering ervan. Voorts verklaarde Eisenhower, dat Duitslands vliegende bom in zijn huidige staat geen doeltreffend wapen is behalve voor aanvallen op grote stadsgebieden als Londen. Hij zeide, dat er weinig vooruitzicht is, dat het wapen in doeltreffendheid zal verbeteren binnen een redelijke toekomst. De Geallieerden slagen erin het gevaar van het wapen te beperken tot een zekere omvang, doch de geleerden zullen een doeltreffender middel ertegen moeten vinden dan de defensie-maatregelen, welke thans in zwang zijn. Eisenhower verklaarde, dat de Geallieerden nooit zulk een soort vliegende bom zullen gebruiken, omdat dan het gevaar bestaat, dat men vrienden zowel als vijanden zal treffen.

Eisenhower zeide, dat de Gelieerde luchtverrichtingen boven alle lof verheven zijn door de volharding, bedrevenheid en het enthousiasme, waarmede zij uitgevoerd worden (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 10.7).

HARDE STRIJD IN NORMANDIË.

Wes Gallagher seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier:

Montgomery's aanval in de sector van Caen is tot stand gekomen tegen de krachtig Duits verzet langs de Westelijke oever van de rivier de Orne. Het Noordamerikaanse 1e leger dringt vooruit op het schiereiland van Cherbourg en boekte geringe winsten, er zijn tekenen, dat men is doorgedrongen in de vijandelijke flank waardoor de Duitsers zich langs de Westkust moesten terug trekken.

Het slechte weer beperkt de steun van de luchtmacht.

Er woeden felle gevechten ten Zuiden van Caen tussen de rivieren Odon en Orne. De Duitse positie ten Westen van de Orne schijnt hopeloos op de lange duur, doch de hardnekkige Duitse tegenstand tegen de Brits-Canadese aanval heeft de linie op sommige plaatsen tijdelijk teruggedreven terwijl de vordering op andere plaatsen tot enkele honderden meters werd beperkt. De Canadezen hebben alle Duitsers verdreven van de Noordelijke oever van de Odon tot het punt waar deze rivier uitmondt in de Orne.

De Britten klampten zich hecht vast aan de heuvel 112 vlak ten Noord-Oosten van Esquay. In een slag van 90 minuten werd het Duitse voetvolk er aan flarden gesneden en heden konden de Britse soldaten waarvan sommigen met bloed bevlekt zijn - de zon zien opkomen van de heuveltop, welke de vijand op zo bittere wijze poogde te hernemen.

Britse pantserwagens rolden voort tot de Westelijke oever van de Orne bij een klein gehucht tussen Malot en Gean doch trok zich later terug. Hoewel Maltot tijdelijk verloren werd hielden de Britten vast aan Eterville en de Canadezen ruimden de Duitsers op in Louvigny binnen de bocht tussen de Orne en de Odon

De eerste tekenen, dat Rommel gedwongen wordt tot een algemene terugtocht in het schiereiland van Cherbourg werden gezien toen Bradley's colonnes van Carentan in Zuidelijke richting aanvielen langs de Westelijke oever van de Vire zodat zij de Duitse flank bedreigden. Ten Zuiden van Carentan kwamen de Noordamerikanen tot binnen 6½ kilometer van Périers, een belangrijk wegenkruispunt, dat leid naar het front van La Haye du Puits. De Noordamerikanen drongen ook vooruit tot ongeveer anderhalve kilometer ten Zuiden van Sainteny en maken goede vorderingen ten Westen van de weg waar zij het gehucht Laforges namen vlak ten Zuiden van Sainteny. Bij de uitbreiding van het bezit in deze sector veroverden de Noordamerikanen ook Graignes op 7 kilometer ten Zuid-Westen van Carentan. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 11.7).

...

COLOMBIAANSE OFFICIEREN REBELLEREN.

Het Colombiaanse radiostation „La Voz de Pereira" riep in de namiddag van Maandag om, dat Presdient Alfonso Lopez van Colombia door Colombiaanse legerofficieren gearresteerd werd bij militaire manoeuvres in Pasto hoofdstad van het Zuidcolombiaanse Departement Narino. Het station zeide, dat Lopez er manoeuvres bijwoonde toen hij overweldigd werd. Voorts werd gezegd, dat er een grote verwarring in Colombia heerst en toen het nieuws Bogotá bereikte, de Minister va Buitenlandse Zaken, Dario Echandia, de post van den President bezette. Het station verklaarde, dat het de uitzendingen staakte, omdat de regering opdracht gegeven had tot het verbreken van alle radio- en telegraaf-verkeer van Colombia. Het station werd later niet meer gehoord (San José, C.R., (AP) 10.7).

Radio-Bogotá maakte hedenmorgen bekend, dat de loyale legers oprukken naar de provincie Narino onder bevel van de Generaals Gaitan, Piedrahita en Silva Plato. De aanval is gericht op de stad Pasto, waar President Lopez als gijzelaar wordt vastgehouden. De regering heeft de pers en de staathuishoudkunde onder toezicht gesteld (San José, C.R., (AP) 11.7).

De waarnemende President van Colombia Dario Echandia heeft bekend gemaakt, dat „geen poging enzullen worden gespaard" om de opstandige beweging in Pasto te onderdrukken. Naar vermeld wordt, heeft de grote meerderheid der legergarnizoenen trouw gezworen aan de regering en de opstandige officieren veroordeeld, die President Lopez gevangen namen. De Minister van Oorlog Generaal Donungo Espinel laakte de opstandige beweging en gaf uiting aan zijn vertrouwen, dat de opstand spoedig zal worden onderdrukt. Men zegt dat President Lopez veilig is in handen van zijn ontvoerders. De anderen, die den President vergezelden op zijn reis naar het Zuiden, zouden niet gemolesteerd zijn.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat de regering 's morgens het nieuws omtrent de gevangenneming van President Lopez ontving van den Gouverneur van het Departement Auca. De verbindingen tussen Pasto en de rest van het land zijn verbroken door de samenzweerders. Als eerste plaatsvervanger heeft Dario Echandia het bewind in handen genomen. Hij riep het cabinet bijeen en kondigde de staat van beleg af. Bogotá is over het algemeen kalm met uitzondering van betogingen van het volk, die buiten de hoofdstad om Lopez roepen. De Liberale nieuwsbladen van Bogotá hebben exta-edities uitgegeven, waarin de gevangenneming van den President door Kolonel Diogenes Gil en andere officieren gelaakt wordt (Bogotá, (AP) 11.7).

Het nieuws van vandaag.

In ons nabuurland Colombia is het vandaag niet rustig. Aanleiding tot de beroering was de opzienbarende ontvoering van President Alfonso Lopez door enkele leger-officieren bij manoeuvres te Pasto, hoofdstad van de provincie Narino in het Zuiden van Colombia. Als gevolg daarvan heeft Dario Echandia tijdelijk de leidsels van het bewind opnieuw in handen genomen en worden maatregelen genomen door de regering om de opstand van de leger-officieren en hun manschappen te onderdrukken. Wat de rebellen in de zin hebben is niet duidelijk, doch volgens berichten uit Bogotá zou het volk vrijwel geheel aan de kant van den President staan en betogingen houden ten gunste van hem.

In Zuid-Amerika is er overigens nog meer politieke bedrijvigheid nu verschillende landen hun Ambassadeurs uit Argentinië hebben teruggeroepen. En in Bolivia schijnt een aanslag gedaan te zijn op den leider van een politieke beweging. Men vroeg aan Washington om wat van het nieuwe wondermedicijn penicillin te zenden teneinde het leven van den man te redden.

Uit de Noordamerikaanse hoofdstad is gisteren Generaal Charles de Gaulle vertrokken na besprekingen met den President en een persconferentie waarin hij o.a. zeide, dat Franse troepen eventueel na de oorlog wederom het Rijnland zullen moeten bezetten.

Ook voorzag De Gaulle een reorganisatie van het Franse Rijk, ongeveer in navolging van het Nederlandse plan om de koloniën een grotere zelfstandigheid te geven.

In Washington arriveerde de Noordamerikaanse Vice-President Henry A. Wallace van zijn reis naar China en Siberië. Hij bracht verslag uit aan den President en gaf te kennen, dat de miitaire positie van China allesbehalve rooskleurig is. Uit Tsjungking wordt niettemin gemeld, dat de Chinezen een offensief geopend hebben in de provincie Hupeh, blijkbaar als afleiding voor de Japanse verrichtingen in Hunan.

In Normandië bieden de nazies fel verzet tegen de Gealieerde aanvallen.

Duitse tegenaanvallen in het gebied van Caen werden in bloedige gevechten afgeslagen. Het dorpje Maltot, dat eerder door de Britten bezet was, moest worden opgegeven, doch in andere sectoren kwamen Montgamery's troepen toch enigszins vooruit. De Noordamerikaanse strijdkrachten dringen nog altijd voort aan de Westflank tegen een hardnekkige tegenstand.

De Russen hebben nog vele plaatsen genomen in hun grote opmars, waaronder het spoorwegknooppunt Slonim aan de spoorlijn naar Bialenstok, de stad Lulinets in de Pripetmoerassen en de stad Uneta in Littauen.

Prins Bernhard bij den Paus.

Voedingsvooruitzichten in Nederland slecht.

Neerlands aandeel bij de invasië.

PRINS BERNHARD BIJ DEN PAUS.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard werd Maandag door Zijne Heiligheid Paus Pius XII in audiëntie ontvangen.

* * *

Omtrent de ontvangst van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard door den Paus vernemen wij nog, dat de Prins een bezoek van verschillende dagen aan het Italiaanse front bracht en de wens te kennen had gegeven zijn opwachting bij den Paus te maken. Hierop heeft de Heilige Vader hem onmiddellijk audiëntie verleend (Aneta).

GEALLIEERD HULP AAN NEDERLAND.

Vrijdag is in het te Londen verschijnende „Vrij Nederland" een hoofdartikel verschenen, waarin een plan ontvouwd wordt voor het bieden van hulp door de Geallieerden aan Nederland.

Het blad legt er nadruk op, dat er iets dient gedaan te worden om Nederland gedurende de komende winter te voeden. Het vraagstuk zou minder dringend zijn, indien men van te voren moest weten, dat de oorlog gedaan zou zijn vóór het einde van 1944, maar de toekomstige gezondheidstoestand op het spel zetten, wanneer er nog onzekerheid heerst, zou onverantwoordelijk zijn. Het Nederlandse volk moet niet aan de verschrikkingen van een nieuwe oorlogswinter bloot gesteld worden zonder dat er iets gedaan wordt om hulp te bieden. De rapporten betreffende de voedingsvooruitzichten in Nederland zijn te slecht, zo erg zelfs dat zij de aandacht hebben getrokken van andere bezette landen.

Jean Marin, de vroegere Franse minister, die eerst onlangs uit bezet Europa ontsnapt is, verklaarde, dat de toestand in Nederland, wat de voeding betreft, het slechtste is. Dit is ook goed te verklaren. De overstromingen hebben de productie van het land natuurlijk sterk beperkt en de invasie heeft de Duitsers er toe gedreven de garnizoenen uit te breiden. Buitendien zijn er uit Duitsland velen naar Nederland uitgeweken. De Duitsers letten er wel op, dat hun eigen volk niets te kort komt.

Geld ter beschikking stellen van Nederland brengt geen baat, dit zou alleen de zwarte handel ten goede komen. Van Geallieerde zijde is er verzet tegen het zenden van levensmiddelen naar Nederland, omdat gevreesd wordt dat de bezetters er hun voordeel mede zouden doen. Zelfs indien zij niet de hand zouden leggen op de ingevoerde waren kunnen zij meer van de Nederlandse productie opeisen en buitendien is het bezwaarlijk zoveel tonnenmaat van de Geallieerde koopvaardij in beslag te nemen. Er zijn echter aanmoedigende symptomen. Zendingen voor krijgsgevangenen en weggevoerden kwamen ter bestemming en in Hellas heeft de Geallieerde hulp op doeltreffende wijze gewerkt. Zweden trad hier als bemiddelaar op. De goederen werden met schepen van onzijdige landen vervoerd en neutralen hielden ook toezicht op de verdeling. Zo werd niet eerder gedistribueerd dan wanneer de gewone rantsoenen verbruikt waren, met het gevolg, dat de Duitsers geen kans hadden hierop te beknibbelen. Op deze manier is er dan ook tot een oplossing te komen zonder dat er van Geallieerde zijde bezwaren kunnen geopperd worden (Aneta).

NEDERLANDS TROEPENSCHIP BIJ DE INVASIE.

Door John O'Connor Howe Aneta-oorlogscorrespondent aan boord van het troepenschip „Mecklenburg":

Dit Nederlandse troepenschip heeft ongeveer 40.000 soldaten naar Frankrijk gebracht sedert de invasie begon. De helft er van waren Noordamerikanen, de rest Engelsen en Canadezen. De haven van waaruit de „Mecklenburg" uitvaart is verdeeld in twee delen, een Brits en een Noordamerikaans en slechts kort vóór het schip aanlegt weet men welke soldaten men aan boord zal krijgen. Aan de kade staan de Noordamerikaanse troepen in een lange rij aan te schuiven voor koffie en koekjes, die door het Rode Kruis worden gedistribueerd. Wij kunnen de zevenhonderd manschappen, die wij aan boord krijgen niet de volle verzorging geven, wel verstrekken wij eenvoudige warme maaltijden, blikjes soep en cacao. De troepen, die aan boord komen maken deel uit van de grondtroepen voor het onderhouden der Mustang- en Thunderbolt-eskaders van de 9e luchtmacht der Verenigde Staten. Luitenant Kolonel Bode van Tampa (Florida) voert er het bevel over; hij is apotheker en zal onder meer er op moeten letten of de vijand geen gassen uitspreidt over de vliegvelden. Het schip van de Commodore van het convooi is ook van de Maatschappij Zeeland — evenals de „Mecklenburg" — en heet „Koningin Emma". Het schip vaart onder de witte vlag van de Britse vloot en de Commandant is een Brit; de eerste stuurman is echter een Nederlander. Toen de Emma, een der beste motorboten van onze koopvaardijvloot ons zag, seinde zij „Blij u terug te zien, wensen u voorspoedige reis", waarop wij antwoordden „Dank u, genoegen geheel aan onze zijde". De „Emma" is nu een beroemd schip en is een oud oorlogspaard. De invasie is het hoogtepunt van haar oorlogsloopbaan. Zij heeft deelgenomen aan de gedurfde aanvallen op de Loföden, Boulogne, Dieppe, Pantellaria, Noord-Afrika, Sicilië en Italië. De „Emma" stond ons bij met het aan land zetten der troepen, daar wij drie landingsbarken verloren en de „Emma" er ons drie afstond om de manschappen droog aan wal te brengen (Aneta).

EXAMENS VOOR RADIO TELEGRAFIST.

Onder auspiciën van Zijne Excellentie H. van Boeyen, Minister van Algemene Zaken worden te Londen examens voor radio-telegrafist ingericht. Door den Minister werd een examencommissie ingesteld, samengesteld uit de heren L. F. Meijer, inspecteur van lands- en scheepsradio-telegrafie; Lt. Comm. Jonkheer A. van Gorest, Lt. A. H. Sirks, H. Philips,. A Sandstra, C. A. Koning, C. Bennema en W.J.A. Matla. (Aneta)

Ons Koninkrijk

VAN MOOK OVER NEDERLANDS INDIË.

In een radiotoespraak verklaarde Zijne Excellentie Dr. Hubertus J. van Mook, Minister van Koloniën, dat bij de Geallieerde aanval in verschillende gevallen krijgsgevangenen bevrijd werden.

„Het is verschrikkelijk", zeide de Minister, „wanneer men deze gemartelde mensen ziet en men bedenkt, dat er nog millioenen in die hel leven, waarvan de angstige ogen en de vertrokken gezichten een duidelijke taal spreken. Tegenover onze humaniteit staat de beestachtigheid van onze vijanden en zij vervult ons met afgrijzen voor die nieuwe orde van Duitsers en Japanners."

De Minister zeide verder, dat alle sporen van samenwerking met de Japanners verdwenen uit Indië door het optreden der Japanners. Onder de slachtoffers van de Japanners waren zowel blanke missionarissen als Javaanse arbeiders.

Beide groepen waren lichamelijk volkomen uitgeput, omdat het uiterste gevergd werd; de zieken werden gewoonweg aan hun lot overgelaten; het minste verzet werd gestraft met bajonetsteken, schoppen en in sommige gevallen zelfs onthoofding. Alle overievenden haten de Japanners en hun nieuwe orde, die gegrond is op oplichterij en diefstal. De door de Japanners ondervonden moeilijkheden bleven niet verborgen aan de Indiërs en geruchten over het naderende einde der Japanse overheersing beginnen de ronde te doen; hoop vervult weer de harten en allen zien verlangend naar het einde der verdrukking en snakken er naar een nieuw leven te beginnen.

Maar de verhoudingen zullen wel gewijzigd worden na de bevrijding. **Er zal een vrijere samenwerking komen tussen Nederlanders en Indiërs en vele vooroordelen van het verleden zullen voor goed afgedaan hebben.** De kameraadschap zal des te groter zijn, wanneer de Nederlanders talrijk deelnemen aan de bevrijding van Indië. Wij moeten tonen een groot en een goed volk te zijn en te blijven, ook in de tegenslagen, die ons getroffen hebben. Van de andere kant zullen zij een volk naast ons vinden, waarmede wij een sterk Koninkrijk kunnen opbouwen" (Aneta).

NEDERLANDSE SCHEPEN ALS HOSPITAALSCHEPEN.

Drie Nederlandse passagiersschepen doen dienst als hospitaalschepen in het noorden van Nederlands Nieuw Guinea, waar zij Noordamerikaanse gewonden wegvoeren uit het oorlogsgebied. Het zijn de „Maetsuycker", de „Abel Tasman" en de „Jansens".

HET VERKEER IS ONTREDDERD.

Het verkeer is in Nederland geheel ontredderd doordat een groot aantal autobussen en treinwagens door de Duitsers is opgeëist. De meeste autobussen bevinden zich aan het Russische front. Het Stockholmse blad „Arbetet" heeft een artikel aan dit onderwerp gewijd en wijst er op, dat het Nederlandse verkeerswezen vóór de oorlog, tot het beste van Europa gerekend werd. Reizen per trein, bus of eigen auto is practisch onmogelijk geknaakt, zegt het Zweedse blad, daar het aantal nog in gebruik zijnde voertuigen op minder dan een vierde van vóór de oorlog is teruggebracht. Het aantal motorfietsen is van 60.000 tot 3.000 gedaald. Het ergste is het evenwel met de spoorwegen gesteld, want honderden locomotieven en duizenden wagens zijn gestolen door de Duitsers en vele kilometers lijnen, met wissels en al zijn naar Duitsland gebracht (Aneta).

VAN VLIET GESCHORST.

Arie van Vliet, wereldkampioen sprinten (Amateurs) is voor twaalf maanden geschorst wegens onregelmatig rijden tijdens de wedstrijden voor het kampioenschap van Nederland te Amsterdam. Volgens radio Hilversum was van Vliet oorspronkelijk voor één maand geschorst, maar bij verder onderzoek werd de schorsing verlengd tot een jaar. Het vorige jaar werd de wielrijder reeds gewaarschuwd, wegens een inbreuk op de spelregels, dat bij herhaling van het feit voor goed van alle wedstrijden zou uitgesloten worden.

EEN PROBLEEM VAN DE MONETAIRE CONFERENTIE.

De „New York Times" schrift, dat het Hoofd van de Noordamerikaanse afvaardiging op de Monetaire Conferentie van Bretton Woods, Harry D. White, verklaard heeft, dat de Conferentie zich onder meer zal bezig houden met de vraagstukken, die verband houden met door dee Duitsers buit gemaakt goud en waardepapieren. Vooral dit laatste is een moeilijke quaestie.

Men is er te Washington van op de hoogte, dat de Duitsers in de bezette landen waardepapieren — ook Noordamerikaanse — gestolen hebben; de politiek van de Verenigde Staten is er voortdurend op gericht geweest de nazies te beletten deze waardepapieren te gelde te maken, maar het zal zeer moeilijk zijn om na te gaan wie de rechtmatige eigenaars zijn van de door de Duitsers buit gemaakte papieren.

De nazies hebben er voortdurend naar gestreefd gergelijke papieren weer in handen der Geallieerden te brengen en men vermoedt dat vooral Argentinië, de gehelkoosde bemiddelaar er was. Zoals men weet is Argentinië niet op de Conferentie vertegenwoordigd. Men schat de totale waarde van in Duitse handen gevallen goud op $ 200.000.000 (Aneta).

TEGEN DEN VIJAND IN NEDERLANDS INDIË.

Kort geleden is in een communiqué uit het Verre Oosten bekend gemaakt, dat een Nederlands escadrille, bestaande uit Kittyhawks, Japanse installaties bombardeerde. Dit is voor het eerst sedert 1942 dat van Nederlands Indisch gebied geopereerd wordt tegen den vijand door Nederlandse vliegers. De bemanning werd opgelegd in Jackson; de vliegers zijn vooral afkomstig van Java en Nederland. Zij gingen van Jackson naar Australië en vandaar werden zij overgeplaatst naar Nieuw Guinea waar zij op 22 Mei met hun patrouille vluchten begonnen. Velen der huidige vliegers hebben nog deelgenomen aan de strijd om Java.

CURAÇAO

PRESIDENT LESCOT BIJ DE FAMILIE MARTIJN.

Tijdens het verblijf van den Haïtiaansen President Doctor Elie Lescot, gaf de Hoge Gast Zijn voornemen te kennen de woning van den Haïtiaansen Consul den Heer Ernesto C. Martijn, te bezoeken. Op Zaterdagavond vertrok de President vergezeld van Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel, Procureur-Generaal L. Ch. Kwartsz, Majoor E. Venema en de adjudanten Lansberg en Perret Gentil, naar de woning van den Consul aan de Rodeweg.

De President werd aan de woning ontvangen door den Heer en Mevrouw Martijn, die het hoge gezelschap binnenleidden. Hier waren nog verzameld de Heer Hosé Martijn met echtgenote, vice-consul van Haïti; de Heer Ch. Debrot, de overige broers van den Heer E. C. Martijn en zijn kinderen. De President van Haïti, die ook nog vergezeld was van zijn beide zoons Gérard en Roger Lescot, onderscheidenlijk Minister van Buitenlandse Zaken en adjudant van den President, onderhield zich ruim een uur op ongedwongen wijze met de familie Martijn. Ten zeerste was de President ingenomen met een foto der vijf kinderen van den Heer Martijn in een zilveren lijst. Een koele dronk werd gebruikt. Het geheel officieuze bezoek was een echt bewijs van de buitengewone persoonlijkheid, die de President van Haïti is.

PATER VAN DER VELDT TE WILLEMSTAD.

De geestdriftige Pater Jacb van der Veldt O.F.M. is gistermiddag uit Paramaribo alhier teruggekeerd. Pater van der Veldt had Suriname gezien.

Gelijk men zich herinnert ging Pater van der Veldt op uitnodiging van de krijgslieden aldaar en Suriname Waakt naar Paramaribo. In een week tijds heeft de Pater daar 8 lezingen gehouden, manoeuvres meegemaakt en een uitstap gemaakt naar de bosnegerdorpen Gansee en Lombee. 's Morgens vroeg vertrok het gezelschap onder leiding van Kolonel van Oosten naar Kabel en vandaar met korjalen over de Suriname-rivier verder. Gansee is een christendorpje in het oerwoud en Lombee een heidendorpje. Gevraagd naar zijn mening omtrent Suriname zeide de Pater: Indrukwekkend. Pater van der Veldt is zeer blijde ook dat staatsdeel te hebben kunnen zien, zodat hij althans enige indruk van de beide Nederlandse West-Indiën heeft. Pater van der Veldt logeerde bij den Provicarius en roemde het werk van de R. K. Missie in Suriname ten zeerste, al vond hij het jammer niet nog meer ervan te hebben kunnen zien. Ook voor wat door de Hernhutters gepraesteerd is had Pater van der Veldt niets dan bewondering.

Pater van der Veldt logeert momenteel in het Sint Elisabethsgasthuis en zal aanstaande Vrijdag naar de Verenigde Staten vertrekken. Helaas moest het bezoek aan Haïti, evenals dat aan Venezuela, worden afgelast.

'S GOUGERNEURS FOTO IN HAITIAANSE BLADEN.

Op de voorpagina der Haïtiaanse bladen van Zaterdag is een foto verschenen van de verwelkoming van Zijne Excellentie Dr. Elie Lescot, President van Haïti door Zijne Excellentie Dr. Piet A. Kasteel, Gouverneur van Curaçao, op Hato bij de doorreis van den President naar Venezuela (Aneta).

BENOEMING DR. HARTZ.

Wij vernemen, dat twee Nederlanders opgenomen werden in de redactie van het bekende medische tijdschrift „Revista Sur-Americana de Morfologia" dat verschijnt te Buenos Aires, doch een verspreiding door geheel Zuid Amerika heeft. Voor het Staatsdeel Curaçao werd benoemd Dr. Ph. H. Hartz en voor het Staatsdeel Suriname Professor Dr. A. E. Droogleever Fortuyn.

EEN CORRECTIE.

Bij het plaatje van gisteren bovenaan de derde bladzijde stond abusievelijk, dat het de aanval op de berg Saipan van het eiland Saipan moest voorstellen. Het plaatje stelde de landing van Franse koloniale troepen op het eiland Elba voor. Het plaatje van Saipan publiceren wij heden.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

Dinsdag, 11 Juli 1944.

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur Schaap, tel. 353.

Shipping & Supplies: tel. 458 en 551; na 16 uur Meinster, tel. 304.

Scheepvaart Afdeling: Pruis, tel. 606.

Dok Afdeling: Egge, tel. 821.

WIJ ONTVINGEN

De Passaat, Juli 1944. Wat niemand kan, kan de macht der grote industrie: precies op tijd tijdschriften uit laten komen op Curaçao. Zelfs de overheid kan dat niet. De omslag is dit keer weer in zwart afgedrukt, veel beter zo. Een aquarel is op komst, maar het staat te bezien of — hoe goed de aquarel ook zal zijn — de afdruk navenant zal zijn, want kleurendrukken gaat boven het Curaçaos vermogen.

Een mooie tekening is ook die van D. de Rijcke op de achterzijde van de omslag. Een goed idee geeft een ander artikel van het bezoek der AMS'ers, waarin alleen de wonderlijke titel van Hr. storend werkt. Emilio Lopez Henriquez schrijft over de onmetelijkheid des oceaans, waarin Curaçao verloren gaat. Frederik A. Vromans met de Pijp en anderen staan afgebeeld, foto's en bijdragen maken ook dit nummer weer prettig. Misschien zouden wij een opmerking mogen maken, die naar wij vermoeden juist omdat de Isla zulk een Nederlands centrum is, wel adhaesie zal vinden: of het niet doenlijk is de vaktermen zoveel mogelijk ook in Nederlands te schrijven. Ook enkele germanismen (deelname e.d.) doen vervelend aan. Juist in een tijd als deze en in een staatsdeel dat door andere talen omringd wordt, is toezicht op de zuiverheid van onze moedertaal gewenst.

Aardig is ook het volgende:

„Wist u dat onze grootste dubbele Cracking Units per 24 uur een hoeveelheid auto-gasoline maken, die voldoende is om een normale 6 cylinder Chevrolet auto pl.m. 42 jaar lang op de weg te laten lopen met een gemiddelde snelheid van 60 km. per uur, 8 uur per dag? Indien men dit in een afstand uitdrukt, kan men met dezelfde wagen 166 keer om de wereld rijden, voordat deze hoeveelheid gasoline opgebruikt is."

Laatste Nieuws.

— **De eerste** radio in het bevrijde Frankrijk is begonnen met uitzendingen uit Cherbourg.

— **Millioenen** Londenaars hadden hun beste nacht in maarden, aangezien de vliegende bommen slechts sporadisch op Zuid-Engeland vielen.

— **Radio-Vichy** zeide, dat vroegere leden van het Spaanse Republikeinse leger zich in Afrika verzamelen en „men zegt, dat zij een invasie van Spanje voorbereiden". Volgens de radio zouden zij onder bevel staan van Alvarez del Bayo.

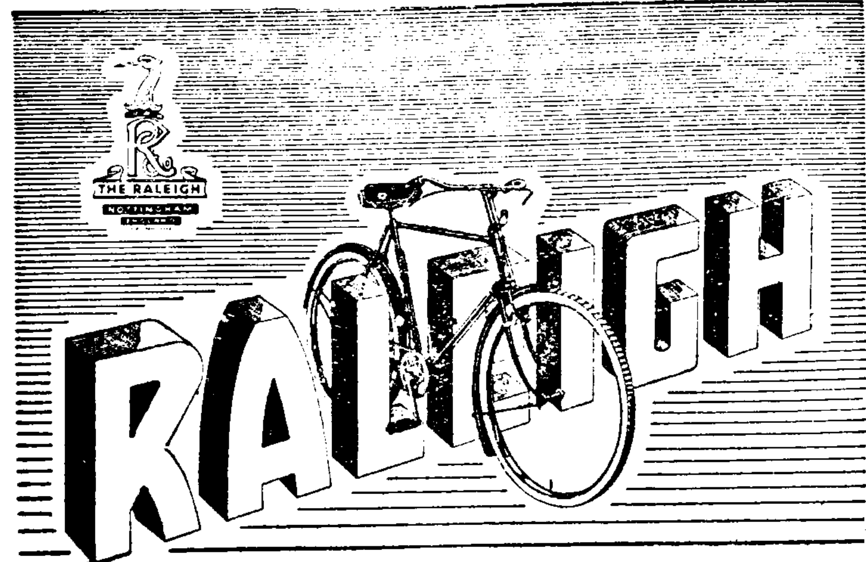
— **Generaal Charles de Gaulle** is uit New York vertrokken naar Canada. Tijdens zijn bezoek werd hij door duizenden New Yorkrs toegejuicht.

— Transocean zegt, dat de Duitse troepen La Haye du Puits weer zijn binnengedrongen.

— **Meer dan 1100 Noordamerikaanse zware bommenwerpers en een groot geleide van gevechtsvliegtuigen — in totaal ongeveer 2000 toestellen — hebben heden niet nader gemelde doelen in het gebied van München aangevallen.**

— **Uit Bogotá** wordt gemeld, dat het opstandige garnizoen te Pasto uit meer dan 5000 soldaten bestaat. Er zijn ook geruchten, dat enkele naburige garnizoenen zich bij de opstandelingen hebben aangesloten. Er is een strenge censuur ingesteld in Colombia. De staat van beleg is afgekondigd en de regering vroeg het publiek om zijn steun.

— **Met steun** van honderden grote kanonnen hebben de troepen van Generaal Bradley hedenmorgen een aanval geopend in de richting van Saint Lô. Er wordt gevochten langs een front van 65 kilometer tot de zee.

Buitenland

BEVORDERING VAN HET GEZINSLEVEN IN RUSLAND.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

De Opperste Sovjet heeft in een verreikend besluit om het gezinsleven te versterken het veel moeilijker gemaakt om echtscheiding te verkrijgen. Van de andere kant worden financiele hulp geboden aan grote gezinnen, waarbij de mirke som van 5000 roebels of 950 dollars toegekend wordt bij de geboorte van het elfde kind plus een maandelijkse toelage van 500 roebels.

De steun van de staat begint met de toekenning van 400 roebels of 70 dollars bij de geboorte van het derde kind. Het vierde kind brengt 247 dollar mee en verder 15.20 dollar per maand en de maandelijkse steun neemt toe tot 950 dollar plus 57 dollar per maand voor het elfde kind en elk kind dat daarna nog geboren wordt.

Het besluit heeft een grote sensatie verwekt in geheel Rusland en kent ook eretitels toe aan moeders. De hoogste titel is „moeder-heldin" voor de vrouw die tien of meer kinderen heeft. Om het verwekken van geboorte nog meer aan te moedigen zijn de gezinsbelastingen gewijzigd, worden de wetten tegen vruchtafdrijvers strenger gemaakt, wordt de hulp aan zwangere vrouwen algemener en is opdracht gegeven om de productie van kinderkleertjes op te voeren.

De wijzingen in de echscheidingswetten is vooral sterk.

Vroeger konden man en vrouw in Rusland, die beiden wilden scheiden, binnen enkele minuten een echtscheidnig verkrijgen bij aanvrage op het registratiekantoor.

Het nieuwe besluit, dat Zaterdag jl. in werking trad, vereist, dat beide partijen een verzoek indienen bij de rechtbank en persoonlijk verschijnen voor de volksrechtbank die luistert naar alle bewijzen en poogt vast te stellen of geen verzoening kan worden teruggebracht. Indien dit onmogelijk is kan men in hoger beroep gaan. Mocht de hogere rechtbank beslissen de echtscheiding toe te staan dan zal de toestemming schriftelijk en ondertekend worden gezonden naar het registratiekantoor waar het den eiser van 500 tot 2000 roebels (95 tot 300 dollar) kan kosten. Het nieuwe echtscheidingsbesluit is de meest verregaande herziening in Rusland om krachtiger gezinsbanden te vormen en om gelijke tred te houden met de huidige aanmoediging van de godstdienst en het moederschap.

De nieuwe besluiten dringen ook nog aan op grote gezinnen door nieuwe belastingen te heffen voor man en vrouw, die minder dan drie kinderen hebben.

Kinderloze burgers moeten zes procent van hun jaarlijks inkomen betalen; burgers met slechts één kind betalen één procent; burgers met twee of drie kinderen slechts een half procent. Personen, op wie de belasting van invloed is, zijn mannen tussen de 20 en 50 jaar en vrouwen tussen de 20 en 40. Een uitzondering vormen de manschappen van het Rode leger en hun vrouwen. Andere uitzonderingen zijn ouders, die hun kinderen in de strijd verliezen; studenten die nog geen 25 jaar zijn; invaliden en waanzinnigen.

De nieuwe besluiten maken ook een grote wijziging in de huwelijken, waardoor ongetrouwde personen geen wettelijke aanspraak hebben op de bovengenoemde voordelen, doch waardoor de mogelijkheid geschapen wordt voor personen, die thans samenleven doch niet geregistreerd zijn, de toestand te veranderen door zich te laten registreren. (Moskou, (AP)

DE OPMARS DER RUSSEN.

Russel Landstrom seint uit Londen: Bij hun stormloop naar het Westen langs het Centrale front hebben de Sovjet-troepen twee belangrijke spoorwegcentra veroverd. Het zijn Slonim en Lulinets, die de rechtstreekse routes naar Bialystok en Brest Litovsk in het oude Polen bewaken. Ook hebben de Russen de verkeersweg doorgesneden, welke Daugavpils (Dvinsk) verbindt met Kaunas, in een opmars van 45 kilometer in de richting van de Baltische Zee. De voortdurende Russische opmars zou volgens berichten in de Britse pers gekomen zijn tot binnen 95 kilometer van Oost Pruisen en aan het grootste deel van het 550 kilometer lange front vallen de nazies wanordelijk terug. Felle handgevechten vinden plaats in de straten van Wilno, waar volgens het Sovjet-communiqué een groot aantal troepen omsingeld werd in het centrum van de stad en wordt uitgeroeid. Het communiqué zeide, dat de Sovjet-troepen in een opmars van 45 kilometer Uneta in Littauen veroverd hebben, waardoor zij gekomen zijn binnen 272 kilometer van de Baltische havenstad Memel, welke Hitler in 1939 nam. Deze opmars ging dwars over de verkeersweg tussen Kaunas, de hoofdstad van Littauen, en Daugavpils in het Zuiden van Letland (Londen, (AP) 10.7).

CHINEES OFFENSIEF.

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat de Chinese troepen een offensief op grote schaal hebben geopend in het Zuiden van de provincie Hupeh en belangrijk voortgang maken in de richting van bepaalde doelen. Het gebied waar de nieuwe aanval plaats vindt, werd echter niet genoemd. Deze aanval is blijkbaar een afleiding om de verdere versterking der Japanners in de provincie Hunan meer ten Zuiden te voorkomen, waar nog bloedige gevechten woeden in de buitenwijken van Hengyang. Het communiqué verklaarde, dat honderden Japanners werden gedood ten Zuiden van Liling, op 120 kilometer ten Noord-Oosten van Hengyang. De Chinezen poogden daar door te dringen in de flank der Japanners en hun aanvoerlijnen over land te ontwrichten.

Een Japanse colonne, welke van Canton in Noordelijke richting trok, is verder terug gedrongen, doch het Hoofdcommando gaf het verlies toe van Thingyun op 65 kilometer ten Noord-Westen van Canton. Ook maakte het bekend, dat de Japanners op 29 Juni Toisjan veroverden op 130 kilometer ten Zuid-Westen van Canton. (Tsjungking, (AP) 10.7).

BOMBARDEMENT OP SORONG.

Het Hoofdkwartier van MacArthur maakt bekend, dat Liberator bommenwerpers vliegvelden in de buurt van Sorong op het Noordwestelijk punt van Nederlands Nieuw Guinea hebben aangevallen. Ook werden Yap en Palau in de Carolinen wederom gebombardeerd. 6 Vijandelijke vliegtuigen bombardeerden een olie-opslagplaats op het eiland Noemfoor. Er vielen geen slachtoffers onder de Noordamerikaanse troepen. In de strijd om de vliegvelden in het gebied van Sarni en de Maffinbaai bedraagt het aantal vijandelijke slachtoffers thans 3067 (Geallieerd Hoofdkwartier in Nieuw Guinea, (AP) 11.7).

De pijlen wijzen aan waar de Mannerheim-linie door de Russen werd doorbroken in hun opmars naar Viipuri, Finlands grootste stad op Helsinki na. Gelijk wij weten is Viipuri bereids veroverd

JAPANNERS IN HET VIJFDE LEGER.

Te Rome werd bekendgemaakt, dat het 442e regiment is samengesteld uit Noordamerikaanse soldaten van Japanse afkomst en deelneemt aan de aanvallen van het vijfde leger langs de Westkust van Italië in de richting van Livorno. (Rome, (AP) 10.7).

54.000 GEVANGENEN.

Generaal Montgomery heeft in een radiorede tot zijn troepen in Normandië gezegd: „Onze winsten zijn definitief en goed geweest; de Geallieerde legers in Normandië hebben goede reden tot tevredenheid. Wij hebben 54.000 gevangenen genomen. Wij hebben de Duitsers geweldig bestookt. Wij hebben ons hecht en secuur genesteld" (Londen, (AP) 11.7).

SICILIË EEN JAAR NA DE INVASIE.

De Geallieerde legers invadeerden Sicilië Maandag een jaar geleden, doch de oorlog heeft zich reeds 800 kilometer in Noordelijke richting bewogen.

Thans leveren de vroegere slagvelden oogsten en zijn de rantsoenen vermeerderd. Er is geen verduistering. Vernielde bruggen, wegen en spoorlijnen zijn hersteld met uitzondering van enkele bepaadle gevallen. Er is echter nog een tekort aan rollend materiaal en kolen. De scholen en universiteiten zijn weer aan. Practisch alle woningen en gebouwen zijn hersteld.

Catania, Sicilië, (AP)

BOMBARDEMENT OP ODERTAL.

Noordamerikanse zware bommenwerpers hebben Vrijdag de olie-installaties te Odertal in Duits Silezië op 120 kilometer ten Zuid-Oosten van Breslau aangevallen. Van 250 tot 500 bommenwerpers met een escorte van Mustangs en Lightnings namen aan de aanval deel. Een aantal vijandelijke jagers werd neergeschoten. Men ondervond een hevig afweervuur. De Liberators rapporteerden branden en ontploffingen na het bombardement. Resultaten van aanvallen op andere doelen werden nog niet bekend gemaakt. Een andere formatie van Liberators bombardeerde het vliegveld en de rangeerterreinen van Zagreb in Joegoslavië. Er werden weinig vijandelijke jagers ontmoet (Rome, (AP)).

BRITSE AMBASSADEUR UIT BUENOS AIRES KEERT TERUG.

David Kelly, de Britse Ambassadeur in Buenos Aires, is per vliegtuig uit Santiago (Chili) vertrokken naar Londen voor consultaties met zijn regering.

Mevrouw Armoure de echtgenote van den Noordamerikaansen Ambassadeur, is ook vertrokken om zich te voegen bij haar man, die onlangs door de regering in Washington werd teruggeroepen. (Santiago, (AP)

KOPENHAGEN ONDER DEENS BESTUUR?

Uit Stockholm wordt gemeld, dat Generaal Richter, de bevelvoerder der Duitse troepen op het Deense eiland Zealand officieel opdracht heeft gegeven tot het opheffen van het nachtverbod in Kopenhagen te beginnen op Zondagavond. Voorts zou het burgerlijk bestuur van de stad aan de Denen overgedragen worden (Stockholm, (AP) 8.7).

JOEGOSLAVISCH COALITIE-CABINET GEVORMD.

Koning Petar II maakte de vorming van een coalitie-cabinet bekend onder leiding van Ivan Subasic als Premier, Minister van Buitenlandse Zaken en Minister van Oorlog. Twee van Tito's vertegenwoordigers, die uit Joegoslavië naar Londen kwamen, maken deel uit van het cabinet (Londen, (AP)).

AMBASSADEUR HAYES UIT SPANJE NAAR WASHINGTON.

De Noordamerikaanse Ambassadeur Carlton Hayes vertrekt Zaterdag naar Washington na Donderdag een bespreking van een uur en twintig minuten met Franco te hebben gehad in het El Prado Paleis (Madrid, (AP)).

BRITSE DUIKBOTEN BOEKEN SUCCES.

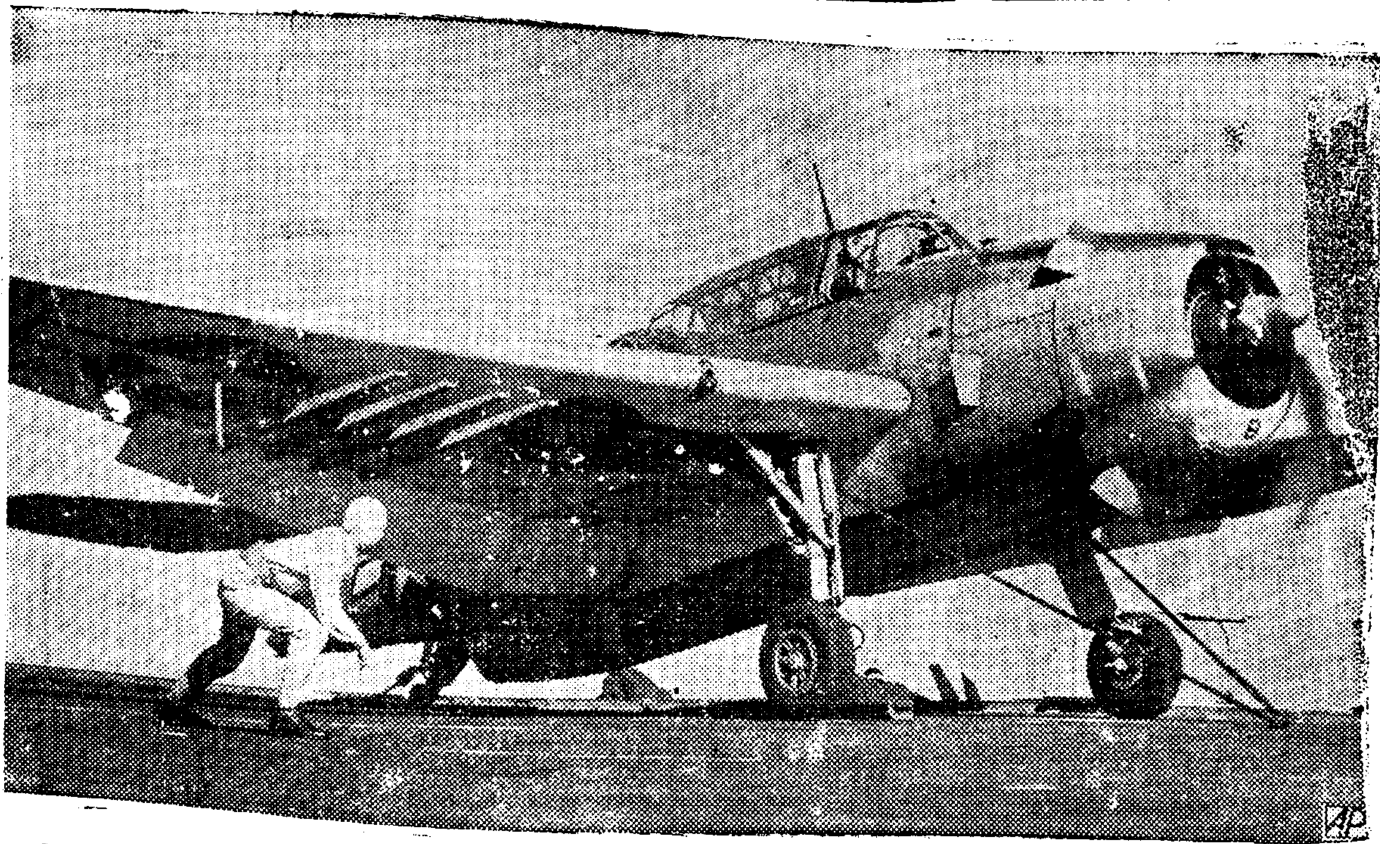
De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat twee grote transportschepen, een grote tanker, een middelgroot bevoorradingsschip en zeven kleinere schepen door Britse duikboten tot zinken werden gebracht tijdens tochten in de Middellandse Zee (Londen,

BROEDER VAN DEGRELLE VERMOORD.

De radio van Berlijn zeide, dat Edouard Degrelle, broeder van den leider der Belgische fascisten, vermoord werd door „gehuurde moordenaars van de Britse geheime dienst". De radio van Parijs vertelde, dat „terroristen" George Barthelemy, vroegere Franse Afgevaardigde en Burgemeester van Putteaux, Maandagmorgen vermoord hebben (New York, (AP) 10.7).

AARTSBISSCHOP GAAT RUSTEN.

Monseigneur Enrico Puccis, van de Vaticaanse nieuwsdienst, deelde mede, dat naar in Vaticaanse kringen aangenomen wordt, Cardinaal Ascalesi zijn emeritaat bij den Paus heeft aangevraagd als Aartsbisschop van Napels (Vaticaanstad, (AP)).

Een Grumman Avenger torpe do-bommenwerper, welke is uitgerust om raketten af te schieten, is gereed voor de start op het dek van een Noordamerikaanse vlieg dekschip. De raketkanonnen zijn zichtbaar aan de onderzijde der vleugels.

Japan en zijn gevaarlijke Mythe.

Japan is wellicht de minst bekende van de grote mogendheden. Het wedijvert echter met Duitsland als een gevaar voor internationale orde en vrede. Wij, Nederlanders, moeten dat vooral niet uit het oog verliezen, want wij zijn buren van beiden. En daarom kan het nuttig zijn, dat wij ook van dezen vijand iets meer weten. Aan de hand van een C.I.P. forum over Japan, willen wij hier een stuk geschiedenis nagaan, dat ons veel kan leren.

Snelle industrialisatie heeft aan Japan de economische en militaire kans gegeven om op verovering uit te gaan.

De diepste grond echter van het Japanse gevaar moet gezocht worden in de eeuwenoude traditie, welke het Japanse volk in een staat van slaafse onderdanigheid houdt, waardoor het een uitstekend instrument wordt voor een veroveringsoorlog.

Het Japanse volk heeft gedurende geheel zijn geschiedenis nooit beseft, dat de staat er is voor het welzijn van alle burgers. Het heeft op een kleine periode na, steeds als regel gekend de heerschappij van onbarmhartige vechtersbazen, die òf met ijzeren vuist vrede bewaarden om zichzelf en hun groep te bevoordelen, òf het land overhoop zetten door burgeroorlog. Van de 8e eeuw af tot 1868 werd Japan geregeerd door den Opperbevelhebber (Sjogun). Deze trad op in naam van den Keizer, maar practisch oefende hij de hoogste macht. Het volk onderging gedwee zijn lot en realiseerde zich niet, dat de burgers, als menselijke individuen, een waardigheid bezaten, welke hoger was dan die van de Staat. In dit verband is het tekenend, dat Japan slechts een deel van het Confusianisme heeft overgenomen. Men liet er alles uit dat de verhoudingen regelde tussen overheid en onderdaan. Ook werden weggelaten de regels, welke verplichtingen tegenover diverse overheden met elkander in harmonie brengen, bovendien die betreffende verplichtingen van een onderdaan tegenover een niet-monarchale regering. Met opzet dus nam Japan juist die punten van het Confusianisme **niet** over, die de ontwikkeling van het politiek bewustzijn in de hand werkten.

Het gevolg daarvan was, dat het Japanse volk steeds onderworpen is geweest aan de regering van machtsgroepen zoals de oorlogsgroep (Samurai), die geëxploiteerd werd tot voordeel van degenen, die de macht in handen hadden. Het Japanse volk heeft nooit gekend en blijkbaar ook nooit verlangd naar de vrijheden, die wij als normaal beschouwen voor een beschaafd volk.

Daar is een kleine uitzondering geweest in de jaren, die volgden op de openstelling van Japan voor Westerse invloeden in 1853. Sterke tegenwerking van de oude regerende klas wist niet te voorkomen, dat een vrijheidsbeweging zich begon te ontwikkelen. De afstand tussen overheid en onderdaan verminderde naarmate de Japanners zich ontvankelijk toonden voor Europese en Noordamerikaanse ideeën. Deze ideeën prikkelden het politiek bewustzijn. De Sjogun moest wijken en in 1867 werd de keizer hersteld. Maar hoewel dit de invloed van de oorlogs-clique brak, toch bevredigde het nog niet het verlangen van het volk, zich politiek te kunnen doen gelden.

Men dwong den keizer de belofte af een constitutie te aanvaarden, en in 1890 kwam deze tot stand. Er werd een constitutionele regering gevormd met twee kamers, waarvan een deel der leden door het volk gekozen werd. Alhoewel aan het kiesrecht hoge welstands-eisen werden gesteld, was er tenminste het begin van een regering, waarin het volk vertegenwoordigd werd.

Ongelukkigerwijze leerden de oude machthebbers spoedig hoe ze de veranderde toestand moesten gebruiken om aan de macht te blijven en ze deden dat onder de vorm van partijpolitiek. Men begon het Ministerie van Oorlog te onttrekken aan het toezicht van het parlement. De Minister van Oorlog kreeg het recht te allen tijde den keizer te bezoeken, maar de Premier moest zich aan daarvoor vastgestelde tijden houden. Men begon systematisch ideeën te verspreiden en hartstochten op te wekken, die het volk dingen deden vragen, die alleen het leger in staat was te geven. Ook het Sjintoïsme met zijn sterke verering voor de voorvaders en zijn geloof in de goddelijke oorsprong van den keizer, werd weer opgehaald en officieel bevorderd met de bedoeling, alle rechten en plichten afhankelijk te maken van den keizer. De bedoeling was duidelijk.

Het Ministerie van Onderwijs legde uit, dat het Japanse ideaal van de gehele wereld als **één** grote familie aan den mens was gegeven door Keizer Jimmu Tenno, die verondersteld werd de **eerste keizer te zijn geweest, in 660 vóór Christus'** uit de Godenhemel neergedaald om Japan te regeren. Dit betekent echter volgens de officiële interpretatie dat het individu niet een op zichzelfstaand wezen is, maar afhankelijk van het geheel, „geboren uit de Staat, onderhouden door de Staat, en opgevoed in de geschiedenis en tradities van de Staat."

Individuen zijn daarom slechts „schakels in de Staat" en „het volmaakte leven voor den Japansen onderdaan is zichzelf in volkomen overgave te offeren aan de Troon om eens in diens glorie te delen."

Om dit idee wat te vereenvoudigen, trachtten de militaristen de oude bewegingen van **Kokutsi** (Nationale Politiek en Nationale geest) en de **Kodo** (De Keizerlijke Weg) te populariseren. Bij de laatste wordt trouw aan den keizer vereenzelvigd met expansief imperialisme. De beide bewegingen werden verondersteld weer te geven: „de goddelijke bestemming van de Nippon Staat, ingesteld voor de éénmaking van de gehele wereld, door zijn instelling bestemd om de wereld tot vrede te brengen, speciaal in het Verre Oosten, en om elke natie op zijn juiste plaats te zetten."

Natuurlijk moet een dergelijk nationalistisch imperialisme steeds meer macht geven aan het leger en aan de groot-industriëlen, die er achter staan.

Voorbereiding van de Vrede.

Noordamerikaanse opvattingen.

Bij herhaling werd al gewezen op de noodzakelijkheid van een werkelijke verstandhouding onder de leidende mogendheden van de Verenigde Naties, niet alleen wat de militaire verhoudingen betreft, maar ook met het oog op het voorbereidend werk van de vrede.

Op dat gebied heeft Cordell Hull, de Noordamerikaanse Staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken, een uiteenzetting gegeven, die de instemming verdient van alwie een duurzame vrede wil helpen vestigen.

Wanneer men de grote militaire inspanning van de Verenigde Staten nagaat, dan wordt men in de overtuiging bevestigd die Cordell Hull heeft uitgedrukt, namelijk dat het Noordamerikaanse volk besloten is de strijd met de andere naties voort te zetten tot wanneer het nationaal-socialisme en het fascisme uitgeroeid zijn.

Over de groeiende macht van de Verenigde Staten en de vastberadenheid van het Noordamerikaanse volk is elke twijfel uitgesloten. De militaire overwinning is verzekerd, maar er moet ook gedacht worden aan het na-oorlogse tijdperk.

De verwachtingen na de conferentie van Moskou.

Uit de verklaringen van Cordell Hull leidt „Onafhankelijk België" af welk belang door hem gehecht wordt aan de verstandhouding tussen de Verenigde Staten, het Britse Rijk, Rusland en China.

Cordell Hull zeide zeer terecht dat zonder een duurzame verstandhouding onder de vier grote mogendheden over de biezondere vraagstukken en haar wederkerige verplichtingen, een inrichting om de vrede te behouden van elke waarde zou ontbloot zijn en dat de weg breed open zou liggen voor nieuwe aanvallen.

Die samenwerking, volgens de opvattingen van den Noordamerikaansen Staatssecretaris, moet echter geenszins meebrengen, dat al de andere naties niet zouden betrokken worden bij de internationale instellingen, die de vrede moeten dienen.

Zeer terecht liet Cordell Hull doorschijnen, hoezeer de verwachtingen gestegen waren na de conferentie van Moskou, toen in een gemeenschappelijke verklaring, bevestigd werd, dat een internationale organisatie met de medewerking van alle vredelievende naties zou tot stand komen om de vrede te handhaven.

In die richting werden door het Noordamerikaanse Congres de besluiten aangenomen, die Conally en Fulbright hebben ingediend.

Zoals men weet, vertoeft Fulbright thans te Londen waar onderhandelingen worden gevoerd om te komen tot de inrichting van een internationale instelling op onderwijsgebied, waartoe ook de Verenigde Staten werkelijk zouden toetreden.

Practisch werk.

De overtuiging is trouwens toegenomen, dat indien men tot een vrede wil komen, waarbij alle naties en in de eerste plaats de Verenigde Staten betrokken blijven, de meest geschikte weg daartoe ligt in de richting van internationale instellingen, die uit de noden van de oorlogvoerende naties geboren werden.

Cordell Hull is er voor uitgekomen, dat in die richting dient gewerkt en hij wil het onmogelijke doen om daartoe de steun van het Noordamerikaanse Congres te bekomen.

Mogen zijn pogingen met de verdiende bijval bekroond worden, want het ware een ramp voor gans de wereld indien de Verenigde Staten zich tegenover het vredeswerk afzijdig hielden. Na 1918 heeft zich dat onheil voorgedaan toen de Verenigde Staten weigerden tot de Volkenbond toe te treden, waarvoor President Wilson zo standvastig geijverd had.

Thans begeven de Verenigde Staten zich meer behoedzaam op het gebied van de samenwerking wat het na-oorlogse tijdperk betreft, en de naderende Amerikaanse verkiezingen voor het presidentschap zijn er natuurlijk niet naar, opdat de Amerikaanse regering een zeer besliste politiek op internationaal gebied zou voeren.

Toch zijn er zekere gunstige tekens, en wij vinden die vooral in het practisch werk van de opbouw, dat in verband met de verschillende internationale instellingen gebeurt.

Staten van Curaçao

Vergadering op DONDERDAG, den 13den Juli 1944, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1e. Ingekomen stukken.

2e. Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de landsverordening van den 2den Juli 1943 (P.B. No 121) houdende eene bijzondere voorziening **met** betrekking tot het Bestuur van de eilanden van dit Staatsdeel, behalve Curacao (1944-1945-17)

3e. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de verordening van den 9den April 1904 [P.B No.43], tot het oprichten van eene Postspaarbank in Curaçao 1944-1945-29.]

4e. Ontwerp-landsverordening tot tijdelijke verhooging der vergoedingen voor reis- en verblijfkosten van de leden der Staten van Curaçao [1944-1945-32].

De Wnd. Griffier,
Van Weel.

DRIE BINNEN EEN DAG.

Een Nederlandse jachtvlieger heeft — volgens een mededeling van Britse Luchtvaart-Ministerie binnen 24 uur drie vliegende bommen neergehaald (Aneta).

DE HEER EN MEVROUW

TEOFILO ARVELO --- RUSMAN

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

Rolando Emanuel

St. Elisabeth Gasthuis 7 Juli 1944.

LISTENING TO HIS FORMER SELF.

"No statesman conscious of his responsibilities can excuse himself retrospectively by saying, I didn't know this or I didn't think it possible."

De naam Curaçao

door

PATER H. M. HULSMAN O.P.

I

Herhaalde malen is ons reeds gevraagd naar de betekenis van het woord Curaçao. Jaren geleden is hierover een artikel verschenen in ons blad van den toenmaligen redacteur Pater Maurus Hulsman O.P., die deze bewerkte naar een nagelaten studie van wijlen Pater Ambrosius Euwens O.P. Als feuilleton zullen wij dit artikel thans herplaatsen.

Het woord Aruba, zo schrijft Ds. W. R. Rings in „Aruba Annals", blz. 6, zou afkomstig zijn van het Indiaanse woord Oirubai, hetgeen Gids betekent, of mogelijk is het een verbastering van Arowak, de naam van de Indianenstam. Hamelberg in zijn artikel van 1906, waarover later in dit feuilleton nog sprake is leidt het af van Ora oubao, d.i. schelpeneiland.

Bonaire, welks naam niets met goede lucht te maken heeft, zou gelijk in ons feuilleton van Mei 1943, aan de hand van Hamelberg (zie verderop in dit feuilleton), gezegd werd, van het Indiaanse woord Banara, hetgeen Metgezel betekent, komen.

Hier begint thans de studie over wat het woord Curaçao betekenen zou:

Wat betekent de naam Curaçao,en wat is de oorsprong van die naam? Aan proeven van oplossingen heeft het bij de beantwoording van deze vraag niet ontbroken. En zoals het bij alle onkruid is op te merken, hebben de meest dwaze oplossingen het taaiste leven.

De goede oplossing echter werd nog aanmerkelijk bemoeilijkt, doordat de vroegere schrijvers het over de schrijfwijze van de naam Curaçao niet eens waren.

We zullen ze alle de revue laten passeren en daarbij zoveel mogelijk chronologisch te werk gaan.

Het eiland Curaçao werd in het jaar 1634 door de Hollanders op de Spanjaarden veroverd.

Door den Hollandsen veroveraar is toen aan het eiland geen nieuwe naam gegeven, maar de oude naam, waaronder het eiland bij de Spanjaarden bekend was, werd eenvoudig overgenomen.

In 1634 droeg het eiland dus de naam Curaçao; het werd juist eender geschreven als tegenwoordig; het heeft die naam tot op de dag van heden behouden, en zal naar menselijke berekening die naam ook wel altijd **blijven** behouden.

Dat jaar 1634 moeten we dus als uitgangspunt nemen.

De oudste Hollandse schrijver die het allereerst de **naam** van ons eiland en ook **de verovering** van Curaçao door de Hollanders in 1634, in Holland heeft bekend gemaakt en uitvoerig beschreven, is:

Joannes de Laet in zijn werk: **Historie ofte Jaerlyck Verhael van de Verrichtinghen der Geoctroijeerde West-Indische Compagnie, zedert haer Begin tot het eynde van 't jaer 1636.**

Joannes de Laet was een der Bewindhebbers of Directeuren van de Geoctroieerde Westindische Compagnie en kon als zodanig vrij **beschikken over het** gehele archief der Compagnie. Persoonlijk maakte hij een reis naar West-Indië, zodat hij zeer waarschijnlijk in die eerste dagen ook op Curaçao is geweest.

Bovengenoemd werk verscheen in 1641 bij B. en A. Elsevier te Leiden, dus reeds 7 jaar na de verovering van Curaçao.

Het zal dus zeer moeilijk, zo niet onmogelijk zijn onder de latere schrijvers er ook maar **één** op te noemen of aan te wijzen van even groot gezag of even goed op de hoogte als **De Laet.**

In genoemd werk staat een kaart van Curaçao, afgedrukt, die door **Kapitein Van Walbeeck** in 1634 of 1635 is gemaakt.

Deze kaart en nog twee andere Spaanse kaarten van Curaçao van hetzelfde jaar zijn door Pater Euwens uitvoerig beschreven in de Westindische Gids Jg. 1928—1929 pag. 97.

Bij deze kaart moeten wij speciaal de aandacht vragen voor het fraaie schild aan de rechterzijde met dit inschrift:

CVRACAO
EYLANDT.

We zien op dit schild, dat de tweede C zonder cedille geschreven is.

„Dus, zo schrijft Pater Euwens „in zijn studie, feitelijk als een K „moet worden uitgesproken. Te„genwoordig zou dat in de mo„derne kunst misschien een ar„tistieke vrijheid of artistieke „slordigheid genoemd worden. „Wij noemen het doodgewoon „een fout van den tekenaar."

Aldus Pater Euwens.

We menen echter een veel gemakkelijker oplossing te zien in de eenvoudige vraag: Wordt niet bijna altijd een hoofdletter geschreven zonder leestekens?

In ieder geval heeft **de Laet** in zijn werk overal ons eiland Curaçao genoemd; met een cedille dus, zodat over de ware uitspraak niet de minste twijfel behoeft te bestaan.

Ook de letter V in plaats van de U geeft geen moeilijkheden. De oude latijnen gebruikten voor deze twee leestekens maar één letter nl. de V.

Ook in het oud-Spaans van die tijd wordt U en V geregeld verwisseld. Honderden voorbeelden zouden daarvan zijn aan te halen uit de vele copieën van archiefstukken van omtrent 1634 uit het Archivo de Indias te Sevilla.

De alleroudste schrijfwijze dus van de naam van ons eiland in Nederland door **de Laet** bekend gemaakt is juist dezelfde zoals wij nu nog schrijven.

Met de Laet hebben wij nog een andere Nederlandse gelijke in zake schrijfwijze en uitspraak van de naam Curaçao. Hij is zelfs nog iets ouder dan **de Laet.** Ook dit gezag moeten wij opdiepen uit het archief van de Westindische Compagnie.

De verovering van Curaçao in 1634 door de Hollanders onder Kapitein van Walbeeck, was geen toeval, maar het resultaat van een vooropgezet plan.

In de eerste maanden (6 April) van het jaar 1634 was dit plan in de vergadering van de Bewindhebbers der Compagnie uitvoerig besproken. Het was aan de hand gedaan en sterk aangeraden door een zekere **Jan Jansz. Otzen,** die als gevangene van de Spanjaarden enige tijd op Curaçao had vertoefd en naar zijn beweren **„alle de ghestalten van 't zelven en de haven wel hadde deursien"** [1]).

Dezen **Otzen** kunnen wij dus wel als den eersten Hollander beschouwen, die ons eiland bezocht en hier gewoond heeft; ook als de eerste Hollander, die de naam van ons eiland, de ligging en inwendige gestalten bij de Bewindhebbers van de Compagnie heeft bekend gemaakt en heeft weten te bepraten om dit eiland te veroveren.

Ook deze Otzen noemde ons eiland met dezelfde naam, zoals hij het van de Spanjaarden en Indianen hier, tijdens zijn gevangenschap had gehoord.

In de vergadering van de Bewindhebbers **op 6 April 1634** waarin het plan van de verovering en de geheime instructie voor Kapitein van Walbeeck en Jan Otzen werden vastgesteld werd als doel en motief opgegeven: „het bemachtigen van het eylant Curaçao, om te hebben een bequame plaetse, daer men sout, hout, ende anders mocht becomen, ende van de selve plaetse den viant in West-Indië te infesteren (waer toe die eylandt uitter mate wel gelegen is, Commissarissen werdt geoordeelt").

Wordt vervolgd.

[1]) Zie Hamelberg: **De Nederlanders op de Westindische Eilanden** DI I pg. 21